

Sajgó Szabolcs

Fel nagy örömrre, ma született*

Azon az éjszakán, mely nem tudta még, hogy szent
nem a tenyérynyalók
nem a hízelgők
nem a méltóságokra jelöltek
nem a hivatalnokok
nem a svindlerrek
nem a hengegők hogy „én voltam ott az első”
nem a televíziós riporterek vagy az újságírók
hanem a legközelebbi rokonok
futottak nyugtalanul
az analfabéták szívdobogva
a bölcsek – mert keresők
aggódva hogy megfázott
hogy ijesztette a csillag az utolsó pillanatban
hogy nem volt száraz pelenkája
hogy berekedt a szépen éneklő angyal mellett
hogy karcolta a szalma
hogy sértette fölöttesét - ökör őméltóságát - a rugdosó számár
mikor botránkoztak az ésszerűek
ember gyermeke lett a mindenható Isten
kitárt védtelen karokkal
és a világ nem dőlt össze
hanem elmosolyodott púposágán és elkezdett kiegyenesedni

* Twardowski egy közismert lengyel karácsony ének címét kölcsönözte saját verse címéül: *Bóg się rodzi, moc truchleje – Isten születik, a hatalom megremeg.* A szöveget Franciszek Karpiński 1792 írta, a legelterjedtebb dallamot Karol Kurpiński a lengyel királyok 16. századi koronázási polonézén alapulva szerezte, ez tehát visszamegy a „mi” Báthory Istvánunk lengyel uralkodásának idejére, akit lengyelül „Stefan Batori”-ként ismernek. Az eredetileg 5 szakaszos versből az első kettő és az utolsó szakaszt sok változatban éneklük, minden lengyel ismeri. A magyar cím nem Twardowski címének fordítása, hanem egy, a magyarok számára nagyon ismert karácsonyi ének címe, amit egy magyar költő szerzett Karádon (vagy Devecserben) 19 évesen, kezdő néptanítóként 1882-ben, szövegét is, dallamát is: Gárdonyi Géza. Az ő verse három szakaszból áll, abból kettőt ismernek és énekelnek általában. Gárdonyi egy másik, pár évvel később írt versének refrénje: „Megszületett a Jézus” – mintha csak ismerte volna Karpiński versét, aminek refrénje: És az Ige testté lett / és közöttünk lakott. – Ha Twardowski magyar lett volna, talán Gárdonyitól kölcsönözte volna a címet verséhez...